

Transportministeriet
Att.: Morten Lorentzen, (cc.: Louise Heilberg, Vejdirektoratet)
Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Dok. ansvarlig: MSJ
Sekretær:
Sagsnr: s2013-568
Doknr: d2014-9828-11.0
13. august 2014

Høring over udkast til forslag til lov om offentlige veje

Dansk Energi var ikke på Transportministeriets høringsliste vedrørende ovennævnte høring, hvorfor ovennævnte lovforslagsudkast er modtaget ad anden vej.

Dansk Energi har efterfølgende gjort Transportministeriet opmærksom på, at Dansk Energi fremadrettet ønsker at være på Transportministeriets høringsliste.

Af ovennævnte årsag har Dansk Energi således ikke kommenteret på tidligere høringer fra henholdsvis januar og august 2012.

Dansk Energi er en brancheforening for bl.a. eldistributionsselskaberne i Danmark. Eldistributionsselskaberne ejer og driver elforsyningsnettet, hvorfor lov om offentlige veje har stor betydning for retsstillingen for eldistributionsselskaberne som ledningsejere. Dansk Energi repræsenterer også et stort antal regionale energiselskaber som nedgraver næste generations bredbåndsnet – fibernet-til-hjemmet – til husstande og virksomheder i store dele af Danmark.

Dansk Energi takker for muligheden for at komme med bemærkninger til det fremsendte lovforslag.

I det følgende ses Dansk Energis kommentarer til de enkelte bestemmelser, som er af relevans for branchen, herunder eldistributionsselskaberne samt energiselskaber med bredbåndsinteresser.

Dansk Energi henviser i øvrigt til høringssvar fra Dansk Ledningsejerforum.

Generelle bemærkninger

Dansk Energi skal helt generelt bemærke, at eldistributionsselskaberne i medfør af elforsyningsloven er underlagt en forpligtelse til at sikre en tilstrækkelig og effektiv transport af elektricitet i Danmark.

Afvikling af trafik og brug af vejarealer til fremføring af elforsyning er således begge hensyn, der tilgodeser almenvellets interesser. I den forbindelse finder Dansk Energi det hensigtsmæssigt, om lovgiver foretog en mere balanceret samfundsøkonomisk afvejning af de modstående interesser, der må anses for at være forbundet med benyttelsen af vejarealet til infrastruktur, herunder også spørgsmålet om gæsteprincippet og dets udstrækning.

Med nærværende forslag finder Dansk Energi at der sker en markant og uhensigtsmæssig forskubning af balancen mellem vejmyndighed og ledningsejer.

Lovforslaget forholder sig således ensidigt til de interesser en vejmyndighed har til afvikling af trafik. Her kan eksempelvis nævnes, at vejmyndigheden kan lade andre udføre ledningsarbejder på en ledningsejers ledninger, at vejmyndigheden kan kræve bod for forsinkelser af gravearbejder uanset årsagen hertil samt kræve betaling for ledningsomlægninger i videre omfang end der er praksis for i dag.

Det synes samtidig relevant at nævne, at eldistributionsselskaberne er underlagt en økonomisk regulering der straffer ledningsejeren, i forbindelse med afholdelse af omkostninger til ledningsomlægninger, foranlediget af vejmyndighederne. Dette skyldes, at der siden udmålingen af eldistributionsselskabernes indtægtsrammer, er sket væsentlige praksisændringer omkring tredjemandsbetaling for omlægning af elanlæg. Ledningsarbejder foranlediget af vejmyndigheder, har således store fremadrettede konsekvenser for eldistributionsselskaberne, ligesom det har betydning for distributionsselskabernes øvrige planlægning af drift, vedligehold og reinvesterings samt selskabernes mere overordnede planlægning.

Dansk Energi finder, at der med seneste retspraksis på området for gæsteprincippet samt nærværende forslag til ny vejlov, er anledning til at se på de økonomiske rammer eldistributionsselskaberne opererer inden for i forbindelse med ledningsarbejder foranlediget af vejmyndighederne.

Dansk Energi skal derfor opfordre til at Transportministeriet går i dialog med Energitilsynet, som er myndighed for den økonomiske regulering af eldistributionsselskaberne, for fremadrettet at hindre unødigt store omkostninger for de selskaber, der, i medfør af elforsyningsloven, er forpligtet til at varetage en tilstrækkelig og effektiv transport af elektricitet – også i de situationer hvor ledningsomlægningen er foranlediget af vejmyndighederne.

Dansk Energi står naturligvis til rådighed i den forbindelse.

§ 1 Formål m.v.

Med § 1 foreslås en formålsbestemmelse med en angivelse af hvilke hensyn vejmyndighederne skal varetage.

Dansk Energi lægger til grund, at der er tale om en udtømmende opregning af formål, hvorfor fortolkninger af lovforslagets øvrige bestemmelser skal kunne tolkes i lyset af de i § 1 opregnede formål.

En sådan bestemmelse må antages at få betydning for forståelsen af vejlovens anvendelse af gæsteprincippet, som angives i forslaget § 86.

Dansk Energi bemærker således, at ved fortolkningen af lovforslagets § 86 og forståelsen af sætningen: ”... i forbindelse med arbejder, der iværksættes af vejmyndigheden inden for rammerne af de formål, som vejmyndigheden kan varetage...”, vil formålsbestemmelsen i lovens § 1 få afgørende betydning.

Dansk Energi antager på denne baggrund, at gæsteprincippet i lovforslagets § 86 alene finder anvendelse i de tilfælde, hvor vejmyndigheden iværksætter arbejder, der kan falde ind under et af de fem nævnte formål i forslaget § 1 (se i øvrigt nærmere kommentarer til lovforslagets § 86).

Da lovforslaget § 1 således vil kunne få afgørende betydning for fortolkningen af vejlovens øvrige bestemmelser, finder Dansk Energi det bekymrende, at bemærkningerne til lovforslagets § 1 er så sparsomme. Dansk Energi havde gerne set, at formålsbestemmelsen var fulgt op af nogle uddybende bemærkninger, der kunne støtte op om de enkelte delformåls reelle betydning.

Dansk Energi finder, at en udtømmende formålsbestemmelse som den foreslåede i § 1 bliver indholdsløs, såfremt den ikke ledsages af relevante og uddybende lovbemærkninger.

§ 10, stk. 3

Bestemmelsen giver mulighed for, at en privat juridisk person kan bekoste vejarbejder, som vil tilgodese dennes snævre interesser. I lovbemærkningerne nævnes som eksempel ændring af et vejkryds, således at særligt lange eller brede køretøjer kan benytte krydset.

Det bør i den forbindelse præciseres i lovbemærkningerne, at sådanne arbejder ikke er omfattet af lovens § 86. De snævre interesser sådanne vejarbejder må anses for at tilgodese, bør således ikke veje tungere, end det hensyn ledningsejerne har overfor de forbrugere, der benytter forsyningsnettet, og som i sidste ende må betale for ledningsomlægningerne.

§ 75 Opgravning m.v.

§ 75, stk. 1, 2. pkt.

Med § 75, stk. 1, 2. pkt., foreslås det, at gravetilladelsens indehaver er pligtig til at tåle, at vejmyndigheden meddeler andre ledningsejere tilladelse til at udnytte opgravningen i vejarealet inden for den fastsatte tidsfrist. Vejmyndigheden kan i den forbindelse fastsætte nye vilkår for det samlede arbejde, herunder om fordeling af fællesomkostninger.

Dansk Energi skal i den forbindelse bemærke, at der allerede i dag foregår en høj grad af koordinering i forhold til samgravning, hvor det er hensigtsmæssigt og rentabelt. Herudover opereres med mange forskellige ledningstyper, der omfattes af forskellige retningslinjer for etablering.

På denne baggrund finder Dansk Energi det uhensigtsmæssigt og unødvendigt at fastsætte lovkrav med mulighed for pålæg om samgravning.

§ 75, stk. 5

Der kan efter § 75, stk. 5, og lovbemærkningerne hertil, fastsættes vilkår for en gravetilladelse, der skal tjene som incitament til, at der opstilles realistiske perioder for gravetilladelser og

for rettidig færdiggørelse. Eksempelvis kan der fastsættes vilkår om bod i tilfælde af, at der indtræder forsinkelser med gravearbejdet.

Dansk Energi skal hertil bemærke, at ledningsejeren på elforsyningsområdet er meget interesseret i, at arbejdet udføres så hurtigt som muligt, og under hensyntagen til sikkerhed for både medarbejdere, der udfører arbejdet og trafikanter. Ledningsejerne deler således samme interesse som vejmyndigheden – nemlig at få færdiggjort et arbejde så hurtigt som forholdene tillader det.

Dansk Energi mener således, at lovforslagets bemærkninger til stk. 5, bør tilføjes en bemærkning om, at bod ikke bør effektueres, hvis overskridelsen skyldes forhold, der er uden for ledningsejernes kontrol eller hvis overskridelsen bunder i andre undskyldelige årsager.

§ 75, stk. 7

Dansk Energi finder det relevant at gravearbejder koordineres i forbindelse med vedligeholdelse af veje, og det anerkendes, at betingelsen kan motivere til koordinering i de tilfælde, hvor ledningsejerne på forhånd har kendskab til projekter, som skal gennemføres.

Dansk Energi finder imidlertid bestemmelsen uhensigtsmæssigt i de tilfælde, hvor ledningsejer er nødt til at gennemføre gravning i forbindelse med reparationer eller nye tilslutninger, der *ikke* var kendskab til på tidspunktet for vejmyndighedens vedligeholdelse.

Endvidere finder Dansk Energi det naturligt, at det er vejmyndigheden der, som en naturlig del af projektet, indkalder de relevante ledningsejere – i stedet for at det, som foreslået i bemærkningerne til stk. 7, er ledningsejer, som skal anmode om et møde.

Desuden finder Dansk Energi det uklart, hvilke udgifter eller tab, der omfattes af bestemmelsen og som derfor skal dækkes af den, der har modtaget en gravetilladelse. Dansk Energi foreslår derfor, at bemærkningerne til stk. 7 uddybes på dette punkt.

§ 86 Ledningsarbejder

Ændring af paragrafnummer

Dansk Energi bemærker, at den gældende vejlovs § 106 med nærværende lovforslag ændres til § 86.

Dansk Energi finder det betænkeligt, at ændre på § 106's nummerering, da der er tale om en bestemmelse, der anvendes som "betegnelse" for det såkaldte gæsteprincip.

Bestemmelsen har stor betydning for retsstillingen for ledningsejere i Danmark og har samtidig siden lovens ikrafttræden i 1972 heddet § 106.

Da der er tale om en paragrafhenvielse, der er alment kendt som det lovfastsatte gæsteprincip og som siden lovens ikrafttræden i 1972 har haft samme paragrafnummer, synes der at være tungtvejende hensyn, der taler imod en ændring af vejlovens § 106 til § 86.

§ 86, stk. 1

Dansk Energi bemærker, at formuleringen af § 86 er ændret i forhold til den gældende § 106, som anfører, at: "*arbejder på ledninger i eller over kommuneveje, herunder nødvendig flytning af ledninger mv. i forbindelse med vejens regulering eller omlægning (...)*".

I forslaget stk. 1 er formuleringen ændret, så det præciseres, at gæsteprincippet finder anvendelse ved ethvert arbejde, som vejmyndigheden udfører inden for rammerne af de formål, som myndigheden kan varetage.

Dansk Energi finder det umiddelbart betænkeligt, at gæsteprincippet foreslås anvendt ved *ethvert* arbejde som myndigheden udfører.

Dansk Energi finder det derfor også strengt nødvendigt, at sætningen "... inden for rammerne af de formål, som vejmyndigheden kan varetage...", fortolkes snævert og i lyset af de opregnede formål i lovforslagets § 1.

Det skal derfor også endnu en gang understreges, at Dansk Energi finder det yderst væsentligt, at bemærkningerne til lovforslagets § 1 uddybes, idet der er tale om en formålsbestemmelse, som vil kunne få afgørende betydning for fortolkningen og anvendelsen af vejlovens gæsteprincip.

§ 86, stk. 2

Med det foreslåede stk. 2, videreføres det gældende princip om, at gæsteprincippet i stk. 1 ikke finder anvendelse, hvis andet er særligt bestemt ved fx aftale.

Af bemærkningerne fremgår det, at der er tale om en videreførelse af gældende ret og det præciseres ikke yderligere hvor meget der skal til, for at gæsteprincippet må anses for at være fraveget.

Imidlertid redegøres der, længere nede i bemærkninger vedrørende afgrænsningen af gæsteprincippet, for retstilstanden i forhold til hvornår der kan ske fravigelse af gæsteprincippet. Bemærkningerne henviser således til Øster Landsrets dom af 19. september 2013 ("Vintapperrampe-dommen"), hvoraf det fremgår, at der kun kan ske fravigelse af gæsteprincippet ved deklaration, hvis dette fremgår klart.

Af dommen fremgår det desuden, at vejlovens § 106, stk. 1, hvorefter ledningsejer skal betale "arbejder på ledninger", også indebærer andre tekniske løsninger end fjernelse eller omlægning af ledninger, når disse løsninger er alternativer til en flytning eller en omlægning. Dette princip var med i Transportministeriets tidligere udkast til lovforslag og lovfastsat i § 82, stk. 2. § 82, stk. 2 er ikke videreført med nærværende lovforslag.

Dansk Energi finder det - med ovenstående henvisning i lovforslagets bemærkninger til Vintapperrampedommen - ganske uklart, hvorvidt bemærkningerne, med konkret henvisning til Vintapperrampedommen, bakker op om dommens konklusioner, således at disse skal tjene som fortolkningsbidrag vedrørende afgrænsningen af gæsteprincippet, herunder afklaringen af fordyrende projekter.

Når der henses til de gråzoner der må anses for at være i den nuværende formulering af gæsteprincippet (nuværende vejlovs § 106), finder Dansk Energi det betænkeligt, at man fra lovgivers side, ikke med nærværende lovforslag søger at skabe større klarhed over bestemmelsens indhold, men fortsat overlader afklaringen heraf til domstolene.

Det skal desuden bemærkes, at Dansk Energi finder det yderst betænkeligt i lovbemærkningerne, at henviser til domspraksis, der fortsat afventer endelig afklaring ved Højesteret, hvorfor Dansk Energi skal anbefale, at henvisningerne fjernes.

§ 87

Dansk Energi finder det positivt, at det i § 87, stk. 1 og 2, foreslås lovfæstet, at vejmyndigheden skal vise hensyn til ledningerne, og at vejmyndigheden så tidligt som muligt skal drøfte et planlagt arbejde med ledningsejeren med henblik på, at arbejdet tilrettelægges på den mest hensigtsmæssige måde for både vejmyndigheden og ledningsejeren.

Imidlertid fremgår det af bestemmelsens stk. 3 og 4, at vejmyndigheden, hvis enighed ikke kan opnås, kan få udført det pågældende ledningsarbejde for ledningsejers regning.

Dansk Energi savner en nærmere beskrivelse i lovbemærkningerne, af hvad der i stk. 4 menes med "særlige tilfælde"

Dansk Energi skal desuden opfordre til, at det eksplicit fremgår af bemærkningerne til stk. 4, at vejmyndigheden skal dokumentere, at ledningsarbejdet er udført på den i medfør af bemærkningerne til stk. 2 samfundsøkonomiske mest hensigtsmæssige måde.

En sådan dokumentation vil alt andet lige kunne reducere antallet af tvister efter bestemmelsens stk. 5.

Bemærk, at der i lovforslagets § 87, stk. 4, 2. pkt. er anvendt benævnelsen "Vejdirektoratet", som vel rettelig bør være "Vejmyndigheden".

§ 88

I § 88, stk. 2, nr. 2, bør der henvises til forslaget § 75 om gravetilladelse, således at der står: "... vilkår stillet i forbindelse med en tilladelse efter § 75, eller".

§ 134 Gebyrer m.v.

Med forslaget lægges der op til, at ministeren kan fastsætte regler om gebyrer til hel eller delvis dækning af kommunernes omkostninger ved behandling af ansøgninger i henhold til loven, herunder gravetilladelser.

Dansk Energi skal gøre opmærksom på, at der er praksis for at der ikke kan pålægges gebyrer for udstedelse af gravetilladelser. Dette er fastslået i UfR.2003.841.H. Udstedelse af gravetilladelser er således en myndighedsopgave, som bør anses for en naturlig del af vejmyndighedens opgaveportefølje.

Dansk Energi står i øvrigt uforstående over for forslaget, da kommunerne hermed kan overvælte en betydelig omkostning på bredbåndsudbydere. En sådan overvæltning af omkostninger vil utvivlsomt hæmme de regionale energiselskabers udbygning af fibernet i Danmark – stik imod regeringens vision og mål om, at Danmark skal have digital infrastruktur i verdensklasse, og at alle husstande og virksomheder senest i 2020 skal have adgang til en bredbåndsforbindelse med mindst 100 Mbit/s download og mindst 30 Mbit/s upload.

Dansk Ledningsejerforum, som bl.a. tæller Dansk Energi og TDC, fremsendte i oktober 2012 et formelt hørings svar til Transportministeriet, hvor der blev rejst kritik af et tilsvarende forslag om gravegebyr ved behandling af ansøgninger om gravetilladelser mv. Det blev påpeget, at udstedelsen af gravetilladelser er en kommunal myndighedsopgave, og at finansieringen bør anses for en naturlig del af den drift, som påhviler kommunen som vejmyndighed. Det blev fremført, at indførelse af et gravegebyr vil være at betragte som en ny skat – stik imod regeringens ambition om færre skatter og afgifter til erhvervs virksomheder.

Forslaget synes også at gå stik imod det nye EU-direktiv 2014/61 af 15. maj 2014 om foranstaltninger for at reducere omkostninger ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk

kommunikation (infrastrukturdirektivet), hvor hovedformålet er, at sikre en hurtig etablering af højhastighedsnet til flest mulige borgere og virksomheder i EU. Dansk Energi er bekendt med at direktivet skal omsættes til dansk lov inden for de næste 6-12 måneder.

Dansk Energi skal på denne baggrund opfordre til, at forslaget § 134, stk. 2 udgår.

Til lovforslagets nr. 58 og 59

Formuleringen af forslag til lov om private fællesveje § 70 og § 70 c bør ensrettes til formuleringen af forslag til vejlovens § 86.

Med venlig hilsen

Dansk Energi

Mathilde Øelund Salskov Jensen